

מסורת הש"ס

(6) (לעיל 5 ק: 1, 2) טהרות
פיה מרג' (3) (לעיל
המטמאה (7) וכן אכלו
(8) (לא נמנה מנהלים אלא
גרים טהרות פליגי ר' יהודה
עליה דרית וכן גרבים
מחכר'א ופליגי יתכן להיות
דן וכן מנהלים קרי' דהא
דקמינו וכן אכלו נלגון
ה"ש משה רביש טהרות
(ע"ש 1) ופירי הכה"ס
רש טהרות שכתב דלא
היה נפש דברי ר' אלה
ספס משנה.

תורה אור הש"ס

1. רק חוק בבלתי אבל
הק"ס כי תהא הוא נקדש
ולא תהא חובש ע"ש
הקשר: דברים יב כג
2. כי ירחיק מן המזקם
אשר יבחר " אלקיך
לשום שמו ע"ש ויחזק
מבקרך ומצאנך אשר
נתן לך באשר צויתך
ואכלת בשקדך בכל
אות נפיקך:
דברים יב כ"א

מוסף רש"י

שכן איסורו נוהג בכן
גם שכן איסורו חמור הוא
וע"כ חל על כל הארץ
ומהו חמור שטוב בני
נח (לעיל 7 ק: 1)

רבינו גרשום

לית איסור אבר ויהוה
על איסור טומאה כו'.
כלומר שכן איסורו נוהג
בבני נח: של אבר מן
החי: כלומר דרו הוא אחר
משבט מצוה שנטוו בני
נח דכתיב וצירי אליהם על
הארץ אבל האכל זה אבר
מן החי: כלומר מה שראוי
לאכילה לאחר מיתה אבל
מחיים לא ארז לאכילה:
תניא נמי הכי אבר מן
החי וכו'. קרי יהודה לא
אלעזר: קרי אלא לר'
אלעזר: אבר מן החי כו':
מ"ש דר"ם דכתיב הבהת
מבקרך ומצאנך: כלומר
באותה פרשה דכתיב הבשר
האכל הנפש עם הבשר
וזו אבר מן החי דבר
הלמד מענינו: במה הכתוב
מדבר בבקרך ומצאנך:
חזו בבהמה טהורה:
דף ג' (ג) דבן נח לאו נשמיטה תליא
מילתא כו' ונבי טהורה הוא דלאמרינן
שמיטה מחכר'א ליה לנן נח מיגו
דמכשר'א ליה לישראל דליכא מדי
לישראל שרי ולעובד כוכבים אסור
שמעינן מינה דאפילו רבנן מודו דבן
נח מזהיר כו' וטעמיהו הוה דאמרינן
מיהו: רמי רישא אפיסא. קמני רישא
אינו סופג אלתא אין אבר מן החי
נוהג בטמאין והדר תני אין שמיטתו
מטהרתו וליכא לזקוקתא אלא באבר מן החי דע
נמי סיפא בבן נח ומיהו לא הוה ידע
טעמיה והדר פשטה דאפי' למ"ד אין נוהג בטמאין בישראל הוא דקאמר דקרינא ביה כל שאין בשרו
מותר ר' אלה מצווה על אבריו אכל בנן נח מודה: אבר מן החי לר"י כתיבי מד לאבר מן החי וחד לבשר
מן החי תימא דלמרי' אבר מע"ג דאין כו' שיעור אלא ודאי י' כו' שיעור בעינן דאין אפילה בפחות מביית: אכל אבר מן החי ממנה.
מותר טמא: אינו סופג. דאין נוהג בטמאין ועל כרחק גדליכא שיעור דאסור אבר מן החי כטהורה עסקינן דאי ליכא שיעור פשיטא
דאין סופג ופי' אסור אבר מן החי כביית ופי' דאלל כביית אמאי אינו סופג אינו אכילת כביית ואפי' לנח (ויאכל) כן עסקינן
(ויקרא ה'): כדאמר רב נחמן. לקמן וע"כ: כמשעו כשר גידיו ועלמות. משלימין לכיית דמשום טומאה לא מחייב דאין גידיו ועלמות טעם טמא
ומשום אבר מחייב דלכיה פלגיניהו קרא לאבר מן החי ונשר מן החי דמחייב לאבר אף על גב דאין שיעור כשר ואכשר אפי' שאלו אבר:
בחייה

גיד הנשה פרק שביעי חולין

קב.

ורבי יהודה אמה ליה קרא לית איסור אבר מן החי וליחול
איסורו במראה שכן איסורו נוהג בבני נח. פי' כדשמעינן
ליה לפיל (דף ק: 1) גבי גיד דמהוהו טעמיה מילי אפיסור טומאה ופי' ו
ודלמא מהכא ליף וי"ל דלא מצי למילף מהכא דאיסור מוסף הוא
דאיסורא ביה איסור אבר מן החי

לני נח אכל גיד לא נאסר אלא
לני יעקב ולא היו אלא איסור
חמור: כי איצטרך ר' אלעזר.
ול"ת אי קסבר בהמה כתיבי לאברים
שומדמ אס מן איסור נח אמת היא
ואפי' למאן דלית ליה בהחמור על קל
מודה וי"ל דאיסור טומאה קדים
עוד שלא נקשרו ד' אברים בגידים:
ורבי מאיר אומר אינו נוהג אלא
בבהמה טהורה בלבד. הקשה
רבינו אפרים דמנן גריש מסכת
טהרות י"ג דברים נאמרו בגבלת
עוף טהור כו' והאכל אבר מן החי
ממנה סופג את הארבעים ומלקתה
ושמיטה מטהרת טרפמה מטומאתה
דברי ר' מאיר וי"ל דדברי ר' מאיר
לא קאי אכולה מילתא אלא לפנין
שמיטה ומלקתה נקט ליה דפליגי עליה
ר' יהודה (ו' סו' נחמ"ס כ"ט ט"ז וי"ס
דף קה: 1) דהא דקמני נמי התם
דמטמא טומאת אכולין כבבניה לא
אמי כרבי מאיר ולא אמרינן מדסיפא
ר' מאיר רישא נמי ר"מ ומיהו לפי
מה שר"ה הש"ס לדקדק שם מדסיפא
רבי מאיר רישא נמי ר' מאיר קשה
דלדבריה דממצינא דאבר מן החי
לאו ר' מאיר רישא נמי לאו ר' מאיר
וי"ל דהוה מצי למימר וליטעמיך וק"ק
לשון הגמרא דהתם דקאמר מאן
שמעת ליה דאית ליה דמלקתה
ושמיטה מטהרת טרפמה מטומאה
ר"מ אמאי לר"י לדקדק בענין זה
הא קמני זה כהדיל דברי ר"מ (ו':
אלא א"א בבני נח. דאין שמיטתו
מחייבו דאפילה כל זמן
שמפרסכת גבי נבלת עוף טהור
דקמני רישא ושמיטה מטהרת
טרפמה מטומאתה ולא קמני דאין
שמיטה מטהרתו דקמני סיפא גבי
טהורה דוקא הוא דלמנן שמיטה
מכשרה ליה לבני נח מגו דמכשרה
לישראל דליכא מדי לישראל שרי
ולעובד כוכבים אסור ומיהו דתקשה
מהך משנה לר' אהא דר' יעקב דאמר
לעיל כפ"י (דף ג' (ג) דאין מומנין עובד
כוכבים על בני מעים ומיהו נלאו
הכי אמר לעיל דמניא דלא כותביה
וקושיה המשנה אינה פשוטה כל כך:
אכל

אבר מן החי מומנה אינו סופג את הארבעים ואין שמיטה מטהרתה ואי סלקא
דעתך בעינן כוית תיפוק ליה דקאכל כוית כו' כדאמר רב נחמן: במשהו בשר
גידיו ועצמות הכא נמי במשהו בשר גידיו ועצמות הא שמע דאמר רב
אכל
אבר מן החי מומנה אינו סופג את הארבעים ואין שמיטה מטהרתה ואי סלקא
דעתך בעינן כוית תיפוק ליה דקאכל כוית כו' כדאמר רב נחמן: במשהו בשר
גידיו ועצמות הכא נמי במשהו בשר גידיו ועצמות הא שמע דאמר רב
אכל

עין משפט
גד מצוה

א (מ"י מ"ט מהלכות
מלכות ל"ג):
ק ב ג מ"י פ"ה מהל'
מלכות אפסות הל' ג
פנה לאין קל קל טור
יד ס' כ"ט ע"ש כ"י:

שיטה מקובצת

א אבר מן החי אבר מן החי
אבר מן החי צריך כוית:
ב תיפוק ליה דקאכל כוית
ג טמא כדאמרינן (א אבר מן
החי צריך כוית דאפי' ג
מודה וי"ל דאיסור כתיבי חד
לאבר מן החי וחד לבשר
מן החי לקמן לא תימא:
ד שלא נקשרו אבריו
בגידים: (ט' דפליגי עליה
ר' יהודה וכן נמי אמרי'
בבבית סוף:

רבינו גרשום

לאו בבן נח. כלומר לא
היה סופג את הארבעים
אבל היה נהרג שאזרחתן
הוא מיתות שלא היה
לבני נח שום דין בעולם
אלא מיתה דכתיב שופך
דם האדם בדם דמו
וישפך: ר' מני בר פטיש
רמי רישא אפיסא ומשני
כו'. כלומר דקמני רישא
האכל מבלתי עוף טהור
ואבר מן החי הימנה
סופג את הארבעים וסיפא
דקמני האוכל אבר מן
החי הימנה אינו סופג
את הארבעים וכיכני רמי
דאפי' מבלתי עוף טהור
סופג את הארבעים וסיפא
דקמני האוכל אבר מן
החי הימנה אינו סופג
את הארבעים וכו' ויהוה
עוף טהור או אבר מן
החי הימנה היה סופג את
הארבעים בישראל. וסיפא
דקמני האוכל אבר מן
החי הימנה אינו סופג
את הארבעים בבן נח
דאפי' סופג את הארבעים
אבל היה נהרג: מיתוב
רב עשרה האוכל אבר מן
החי פמנה כו'. כלומר
אפי' דבבן נח מוקמינן
ל' ישראל נמי אם אכל
אבר מעוף טהור אינו
סופג את הארבעים דאמר'
לעיל כל בשכשו מותר
אתה מצווה על אבריו כל
שאין בשרו מותר אי אתה
מצווה על אבריו והא
אין בשרו מותר: הכא נמי
משהו בשר גידיו ועצמות.
כלומר מה דאמרינן האוכל
אבר מן החי אינו סופג את
הארבעים דלא אכל כוית
בשר: תא שמע דאמר רבא
מכולם בין כשר וגידים
ועצמות ולא הוה אלא
משהו בשר ולפיכך אינו
סופג את הארבעים משום
טומאה דלא הוה כוית
בשר: תא שמע דאמר רבא

א דברי רבינו נחמן
דמלך רומי' דהא גבי עוף
טהור טוחלי טעם אבר מן
החי כו' ליתא ע"כ כ"ך
למס' פסוקי' ומהל' לישב.